

Πατριαρχικό Μουσείο

Πατριαρχικό Μουσείο

Οἱ θησαυροὶ τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων τῆς Ἀγίας Γῆς καὶ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων πολλάκις ἐτέθησαν εἰς κίνδυνον καὶ ἄλλοτε κατεστράφησαν ἢ ἐφθάρησαν ἐνῶ πολλάκις ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τὰς περιόδους κρίσεως τῆς χριστιανοσύνης καὶ τῶν Ὁρθοδόξων προσκυνημάτων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Παλαιστίνης, τὰ Ἱεροσόλυμα, τὰ Μοναστήρια, τοὺς ναοὺς, τὰς Λαύρας καὶ τὰ ἀσκητήρια. Σήμερον, εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ὁ ἐπισκέπτης καὶ πιστὸς δύναται νὰ ἰδῇ σαρκοφάγους, ἐνεπιγράφους ταφικὰς πλάκας, λυχνίας, πηλίνους εὐλογίας, ἀνάγλυφα καὶ ὀλόγλυφα γλυπτὰ, νομίσματα, λειψανοθήκας, μικρογραφημένα χειρόγραφα, εἰκόνας, τρίπτυχα, σμάλτα, σταυροὺς εὐλογίας, εὐαγγελιοκαλύμματα, δισκοπότηρα, μίτρας, ἄμφια, ἐπιταφίους, ἀσημένια πινάκια, πόρπας καὶ λοιπὰ χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, πῆλινα, χάλκινα, ὑάλινα καὶ σιδηρᾶ ἀντικείμενα. Πολλὰ ἀντικείμενα, κυρίως σκεύη καὶ εἰκόνες, διακοσμοῦν ἢ χρησιμοποιοῦνται εἰς ναοὺς, μητροπόλεις καὶ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον. Ἐπιπλέον μέγας ἀριθμὸς ἐκθεμάτων εὐρίσκετο εἰς μοναστήρια εἰς τὴν εὐρείαν περιοχὴν τῆς Ἀγίας Γῆς.

Ἀπὸ τὰς διασωθείσας εἰκόνας, ἐλάχισται προέρχονται ἀπὸ τὴν βυζαντινὴν περίοδον. Αἱ περισσότεραι ἀνήκουν εἰς τὴν μεταβυζαντινὴν περίοδον καὶ μέγας ἀριθμὸς εἰς τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἡ διάσωσις τῆς εἰκόνης τῆς Βαπτίσεως, ἡ ὁποία ἀνῆκει εἰς τὴν βυζαντινὴν περίοδον τοῦ 14ου αἰῶνος. Ἀρκεταὶ σπουδαῖαι εἰκόνες κοσμοῦν τοὺς πατριαρχικοὺς χώρους καὶ τὰ προσκυνήματα τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, τὸν Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Γεθσημανήν, τὸν Ναὸν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Βηθλεέμ, τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Λαζάρου εἰς τὴν Βηθανίαν, τὸ Μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως εἰς τὸ Ὄρος Θαβὼρ, τὸ ἀνδρικὸν Μοναστήριον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Σάββα καὶ τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Χοζεβᾶ.

Ἐκτὸς τῶν εἰκόνων, ἱερὰ κειμήλια πάσης φύσεως φυλάσσονται εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, τὰ Μοναστήρια καὶ τὰ Προσκυνήματα. Συλλογαὶ ἁγίων λειψάνων ἀσκητῶν τῆς ἐρήμου, οἱ ὅποιοι γίνονται ἀντικείμενον προσκυνήσεως καὶ κατανύξεως εἰς πολύτιμους λειψανοθήκας, ἐξαιρετικοὶ χρυσοποίκιλτοι ἢ εἰς σκαλιστὸν ξύλον ἢ σμαλτωμένοι σταυροὶ εὐλογίας, μοναδικῆς ἀξίας ἱερὰ ἄμφια κεντημένα μὲ χρυσοκλωστὰς ἢ ἀσημοκλωστὰς, ὀλόχρυσα ἢ ἀργυρᾶ ἢ χάλκινα ἐκκλησιαστικὰ σκεύη καὶ πρὸ πάντων ὁ Σταυρός, τὸ μεγαλύτερον σωζόμενον τεμάχιον τοῦ Τιμίου Ξύλου, ἀποτελοῦν κληρονομίαν τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τῆς Χριστιανοσύνης.

Ξεχωριστὸν θησαυρὸν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἀποτελοῦν τὰ 1.750 περίπου ἑλληνικὰ χειρόγραφα τῆς βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς περιόδου, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁ πυρὴν τῆς Βιβλιοθήκης του, ἔργον τοῦ Πατριάρχου Νικοδήμου, ὁ ὁποῖος συνέλεξε ὅ,τι εἶχε ἀπομείνει ἀλώβητον ἀπὸ τὰς καταστροφάς, τὰς πυρκαγιὰς καὶ

τάς λεηλασίας.